

MINISTERUL FINANTELOR
Agenția Națională de Administrare Fiscală
Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov
Serviciul Asistență pentru Contribuabili

Direcția Generală Regională
a Finanțelor Publice - Brașov

Stabilirea rezidenței fiscale a persoanelor fizice la sosirea în/plecarea din România

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal
Ordinul MF nr. 1099/2016 pentru reglementarea unor aspecte privind rezidența în România a persoanelor fizice

Obligațiile persoanelor fizice la sosirea/plecarea din România

În vederea stabilirii obligațiilor fiscale și evitării dublei impozitări, persoanele fizice rezidente și nerezidente care sosesc sau pleacă din România trebuie să depună un chestionar pentru **stabilirea rezidenței**.

Rezidența fiscală este statutul unei persoane în funcție de care se stabilește statul care are dreptul de impozitare a veniturilor din orice sursă, obținute de acea persoană.

Persoane fizice rezidente

O persoană fizică este rezidentă dacă îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

- are domiciliul în România;
- centrul intereselor vitale este amplasat în România, respectiv statul cu care relațiile sale personale și economice sunt mai apropiate;
(Relațiile sale personale: familia aflată în întreținere, participarea la activități culturale sau de altă natură.
Relațiile economice: este angajat al unui angajator român, într-o activitate de afaceri în România, deține proprietăți imobiliare în România, conturi la bănci în România, etc.)
- este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat.

Persoane fizice nerezidente

O persoană fizică este nerezidentă dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- nu are domiciliul în România;
- centrul intereselor vitale nu este amplasat în România;
- este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care nu depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat;

Este considerat nerezident:

- cetățeanul străin cu statut diplomatic sau consular în România, cetățeanul străin care este funcționar ori angajat al unui organism internațional și interguvernamental înregistrat în România, cetățeanul străin care este funcționar sau angajat al unui stat străin în România și membrii familiilor acestora.

SOSIREA ÎN ROMÂNIA

Sosirea în România

Persoana fizică care **sosește** în România are obligația completării formularului "**Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România**" dacă:

- stă în România o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat.

Termen de depunere: în 30 de zile de la împlinirea termenului de 183 de zile de prezență în România.

Documente justificative

La chestionar se anexează:

- copia pașaportului;
- copia cărții de identitate/cărții de rezidență permanente/ permisului de ședere/ certificatului de înregistrare fiscală, emisă/emis de autoritatea competentă din România;
- documente care atestă existența unei locuințe în România, locuință care poate fi în proprietate sau închiriată;
- după caz, **certificatul de rezidență fiscală** eliberat de autoritatea statului străin cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri;
- un document emis de autoritatea fiscală străină care atestă că persoana fizică este scoasă din evidența sa fiscală;
- orice alte documente care pot sta la baza determinării rezidenței persoanei fizice.

Documentele întocmite într-o limbă străină vor fi însoțite de traduceri în limba română certificate de traducători autorizați.

Stabilirea rezidenței de către organul fiscal

La stabilirea rezidenței fiscale, organul fiscal ia în considerare:

- documentele justificative anexate la chestionar;
- prevederile convenției de evitare a dublei impuneri în cazul în care se prezintă un certificat de rezidență sau prevederile Codului fiscal în cazul în care nu se prezintă un certificat de rezidență;

precum și următoarele criterii de rezidență:

- domiciliul în România, locuința permanentă din România care poate fi în proprietate, închiriată;
- prezența în România pentru o perioadă sau mai multe perioade ce depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat;
- centrul intereselor vitale amplasat în România.

Stabilirea rezidenței de către organul fiscal

În cazul persoanei fizice rezidente într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri care îndeplinește condițiile de rezidență:

- organul fiscal stabilește dacă persoana fizică păstrează rezidența statului respectiv sau devine persoană fizică rezidentă fiscal în România **ținând cont și de prevederile convenției;**

- dacă persoana fizică **nu face dovada rezidenței** dintr-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri prin prezentarea **certificatului de rezidență** va fi considerată persoană fizică rezidentă în România.

O persoană fizică rezidentă într-un stat cu care România nu are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri care îndeplinește condițiile de rezidență va fi considerată persoană fizică rezidentă în România.

Stabilirea rezidenței fiscale de către organul fiscal

În urma analizei efectuate pe baza criteriilor de rezidență menționate anterior, organul fiscal stabilește dacă persoana fizică nerezidentă:

- devine rezidentă în România, caz în care are **obligație fiscală integrală*** în România și **data** de la care are această obligație, sau
- nu devine persoană fizică rezidentă în România, caz în care are va fi impozitată numai pentru veniturile obținute din România.

*obligație fiscală integrală = persoana fizică datorează impozit pe venit pentru venitul obținut din orice sursă, atât din România, cât și din afara României

Persoana fizică este înștiințată printr-o **notificare** dacă devine rezidentă în România sau nu, în termen de **30 de zile** de la depunerea chestionarului .

Obligațiile persoanei care devine rezidentă în România

Data de la care o persoană fizică care devine rezidentă în România **are obligație fiscală integrală în România** se stabilește în funcție de criteriul de rezidență îndeplinit:

- dacă **centrul intereselor vitale** este în România persoană fizică **are obligație fiscală integrală în România**, începând cu **prima zi în care declară că centrul intereselor vitale se află în România**;
- dacă este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care **depășesc în total 183 de zile** pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive **are obligație fiscală integrală în România**, începând cu **prima zi a sosirii în România**;

Obligațiile persoanei care devine rezidentă în România

O persoană fizică care devine rezidentă în România numai pentru o perioadă dintr-un an fiscal, are **obligație fiscală integrală în România numai pentru acea perioadă din anul fiscal** în care este considerată rezidentă. Pentru perioada de la data sosirii în România și până la data la care devine rezidentă în România, este considerată nerezidentă și datorează impozit numai pentru veniturile obținute din România.

Exemplu:

O persoană fizică care sosește în România ca angajat al unei firme române pentru o perioadă mai mică de 183 de zile și ulterior își aduce familia în România, stabilindu-și domiciliul în România, devenind rezidentă în România, între data sosirii și data la care devine rezidentă datorează impozit numai pentru veniturile obținute din România, iar începând cu data declarării centrului intereselor vitale în România prin completarea unui nou chestionar, datorează datorează impozit pe venit pentru venitul obținut din orice sursă, atât din România, cât și din afara României.

Excepție:

În cazul unei persoane fizice care declară că centrul intereselor vitale se află în România și care prezintă certificatul de rezidență dintr-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri, pentru stabilirea rezidenței se aplică cu prioritate prevederile convenției.

Obligațiile persoanei care devine rezidentă în România

Persoana fizică cu domiciliul în România și care dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri, este obligată în continuare la plata impozitului pe veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, până la data schimbării rezidenței.

Exemplu:

O persoană fizică care și-a stabilit domiciliul în România ca urmare a unui contract de muncă pe o perioadă mai lungă fiind considerat rezident român și având **obligație fiscală integrală în România**, se mută în alt stat (un nou loc de muncă, se căsătorește acolo etc.). El continuă să plătească în România impozit pe veniturile din orice sursă, atât din România, cât și din afara României până la data la care, conform certificatului de rezidență eliberat de acel stat, devine rezident acolo.

Excepții de la depunerea „Chestionarului pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România”

Nu au obligația completării Chestionarului pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România:

- cetățenii străini cu statut diplomatic sau consular în România,
- cetățenii străini care sunt funcționari ori angajați ai unui organism internațional și interguvernamental înregistrat în România,
- cetățenii străini care sunt funcționari sau angajați ai unui stat străin în România, membrii familiilor acestora.

PLECAREA DIN ROMÂNIA

Cine are obligația depunerii chestionarului la plecarea din România?

"Chestionarul pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România" se depune de către:

- Persoana fizică rezidentă în România
- Persoana fizică nerezidentă care a avut obligația completării "Chestionarului pentru stabilirea rezidenței a persoanei fizice la sosirea în România"

care pleacă din România și are o ședere în statul străin o perioadă mai mare de 183 de zile sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive.

Termenul de depunere: cu 30 de zile înaintea plecării din România.

Documente justificative

La chestionar se anexează:

- copia pașaportului;
- copia cărții de identitate;
- documente care atestă existența unei locuințe în statul străin;
- după caz, certificatul de rezidență fiscală emis de autoritatea fiscală străină;
- orice alte documente care pot sta la baza determinării rezidenței persoanei fizice.

Documentele întocmite într-o limbă străină vor fi însoțite de traduceri în limba română certificate de traducători autorizați.

Stabilirea rezidenței fiscale de către organul fiscal

La stabilirea rezidenței fiscale, organul fiscal ia în considerare:

- documentele justificative anexate la chestionar;
- prevederile convenției de evitare a dublei impuneri sau prevederile Codului fiscal, după caz,

precum și următoarele criterii de rezidență:

- domiciliul în România/străinătate;
- locuința permanentă care poate fi proprietate, închiriată sau pusă la dispoziție;
- perioada sau mai multe perioade de ședere în străinătate care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive;
- centrul intereselor vitale amplasat în România/străinătate.

OBS:În cazul în care o persoană fizică română părăsește România definitiv, rezidența obținută în alt stat nu va fi influențată de revenirile ocazionale în România.

Stabilirea rezidenței de către organul fiscal

În urma analizei efectuate pe baza elementelor menționate anterior, organul fiscal stabilește dacă:

- persoana fizică rămâne rezidentă în România și are obligație integrală în România, sau
- este considerată nerezidentă și va fi scoasă/menținută din/în evidențele fiscale.

Persoana fizică este înștiințată în termen de 15 de zile de la depunerea chestionarului printr-o notificare.

În situația în care persoana fizică aduce informații suplimentare prin depunerea de noi documente care modifică încadrarea fiscală stabilită inițial, organul fiscal anulează notificarea emisă inițial și emite o nouă notificare în vederea stabilirii obligației fiscale ce revine persoanei fizice în România.

Orice modificări ale datelor declarate în chestionar se aduc la cunoștința organului fiscal în 15 zile de la producerea acestora.

Precizări referitoare la plecarea în state cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri

Dacă ulterior înregistrării chestionarului persoana fizică rezidentă română, cu domiciliul în România, dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri, continuă să fie considerată rezidentă în România, având obligație fiscală integrală până la data la care conform certificatului emis se schimbă rezidența, potrivit convenției de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu statul străin.

Precizări referitoare la plecarea în state cu care România nu are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri

Persoana fizică rezidentă română, care dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România nu are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri este obligată în continuare la plata impozitului pe veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, pentru anul calendaristic în care are loc schimbarea rezidenței, precum și în următorii 3 ani calendaristici.

Excepții de la depunerea „Chestionarului pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România”

Nu au obligația depunerii chestionarului la plecarea din România, cetățenii români care lucrează în străinătate, ca funcționari sau angajați ai statului român într-un stat străin, sunt considerați rezidenți români indiferent de perioada de ședere în statul străin.

Modul de depunere al chestionarului:

a) prin poștă cu confirmare de primire;

b) la ghișeu în format hârtie;

Formularul poate fi descărcat de pe site-ul ANAF.ro - „Asistență contribuabili”- „Declararea obligațiilor fiscale” - „Toate formularele cu explicații”.

c) online (portalul e-guvernare);

Pentru depunerea on-line se intră pe portalul e-guvernare.ro, se alege secțiunea "de punere declaratii" și se face autentificarea cu un **certificat digital calificat**

d) **prin SPV (Spațiul Privat Virtual).**

Recomandăm utilizarea serviciului SPV care facilitează comunicarea cu ANAF cu rapiditate.

Formularele electronice pot fi descărcate de pe site-ul ANAF.ro: secțiunea - Servicii online, rubrica - Descărcare declarații și se găsesc sub denumirea:

- Z015 - chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale la sosirea în România;
- Z017 - chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale la plecarea din România.

Depunerea chestionarului pentru stabilirea rezidenței fiscale prin Spațiul Privat Virtual:

Se completează formularul PDF inteligent (ultima versiune de pe site-ul ANAF) Z015 “Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România”/Z017 “Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România” după caz.

Formularele se pot descărca gratuit de pe site-ul ANAF.ro/ Servicii online/ Declarații electronice/ Descărcare declarații/formulare Z015/Z017.

După completarea formularului, acesta trebuie validat.

În cazul în care se primește un mesaj că există erori de validare, se corectează datele din formular și se efectuează o nouă validare, după care se salvează fișierul.

După validare, formularul la care se atașează un fișier ZIP care conține documentele justificative scanate, se transmite prin link-ul „Depunere Declarație unică și alte formulare SPV-PF”, utilizând butonul „Alege fișier/Browse” și se transmite prin apăsarea butonului „Transmitere formular”.

Transmiterea chestionarul pentru stabilirea rezidenței fiscale

Pe canalul de Youtube al Agenției Naționale de Administrare Fiscală sunt materiale video cu privire la descărcarea, completarea și transmiterea chestionarelor pentru stabilirea rezidenței fiscale, ce pot fi accesate folosind link-urile:

- <https://youtu.be/ZwPf7DgWgho>
- <https://youtu.be/LRuvVrq7Evw>

Sanționarea nedepunerii chestionarelor

Nedepunerea la termen a “Chestionarului pentru stabilirea rezidenței persoanei fizice la sosirea în România”, respectiv a “Chestionarului pentru stabilirea rezidenței persoanei fizice la plecarea din România”, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50 lei la 100 lei.

Nedepunerea în termen a „Chestionarului pentru stabilirea rezidenței persoanei fizice la sosirea în România”, respectiv a „Chestionarului pentru stabilirea rezidenței persoanei fizice la plecarea din România” de către persoanele obligate potrivit Codului fiscal, va fi considerată faptă care se înscrie în cazierul fiscal al contribuabilului începând cu 29 ianuarie 2023.

(Hotărârea Guvernului nr. 1568/2022 pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 1.000/2015 privind faptele pentru care se înscriu informații în cazierul fiscal al contribuabililor, potrivit legislației în vigoare)

Nedepunerea la termenele prevăzute de lege a chestionarelor pentru stabilirea rezidenței fiscale intră și sub incidența Legii nr. 270/2017 - Legea prevenirii.

